

Nr 173.

Av herr **Jacobson** i Vilhelmina, *angående vissa ändringar i taxeringsförordningen m. m.*

Vid den 1943 års höstriksdag genomförda taxeringsomorganisationen beslöt riksdagen bland annat, att den i 1928 års taxeringsförordning fastställda tiden för avlämnande av uppgifter jämlikt 33 § sagda förordning till ledning för annans taxering skulle framflyttas från 15 februari till 31 januari under taxeringsåret. Därmed hade avsetts att genom utsträckning av tiden för taxeringsarbetet i första instans vinna lättnad i taxeringsnämndsordförandenas arbetsbörda.

Med denna ändring kan sägas råda allmänt missnöje såväl bland skattskyldiga som taxeringsnämndsordförandena, åtminstone ordförandena i landsbygdsdistrikt. Många större arbetsgivare hava svårt att lämna uppgifter inom den nu stipulerade tiden, och för det stora antalet jordbrukare och näringsidkare innebär den ett icke oväsentligt extra besvär och kostnader, då de flesta av dem icke äro beredda att lämna sin självdeklaration så tidigt och måste anlita biträde med såväl utskrivandet av löne- m. fl. uppgifter som upprättandet av deklARATIONEN. Dessa förhållanden torde hava förutsetts, men däremot har utan tvivel den lättnad i arbetet, som taxeringsnämndsordförandena antagits skola vinna, felbedömts. Att först sortera löneuppgifterna och därefter självdeklarationerna medför en hel del dubbelarbete, och vidare innebära skilda tider för avlämnandet av löneuppgifter och självdeklaration ett försvårande av deklARATIONSKONTROLLEN. Vid mottagandet av självdeklarationerna pläga nämligen ordförandena förfara så, att vid deklARATIONEN fogade uppgifter å utbetalda arbetslöner avstämmas mot yrkade avdrag och granskas i vad mån de kunna avse icke avdragsgilla utgifter. Denna kontroll kan nu ofta icke eller eljest svårligen ske.

Jämväl i syfte att bereda lättnad i ordförandenas arbetsbörda infördes den ändringen, att en del av bestyret med längdföringen, nämligen införandet av Orts- och familjeavdrag, uträknandet av beskattningsbara belopp och summering av kolumner upptagande beskattningsbara belopp i längderna överflyttades på häradskrivarna. Såvitt man försport från skilda myndigheter har ändringen åtminstone i vad den avser överförandet på häradskrivarna av införandet av Orts- och familjeavdrag samt uträknandet av beskattningsbara belopp medfört ur effektivitetssynunkt så pass stora nackdelar att det med avseende å de ringa fördelar, som därmed vunnits, synes önskvärt att nyssberörda del av arbetet med längdföringen återföres på

taxeringsnämndsordförandena. Häradsskrivarna äro den tid, sagda arbete skall utföras, så överlupna av annat arbete, att de för utförandet av berörda längdföringsdetalj varit nödsakade anlita extra arbetskrafter. Följden har blivit ett betydande antal fel. Under tidigare gällande bestämmelser fördes väl längderna som regel av kronoombudet eller av annan lämplig ledamot i nämnden, som även uträknade beskattningsbara beloppen, vilken uträkning därefter kontrollerades av ordföranden. Längderna granskades därefter av häradsskrivarna och slutligen å landskontoren. Oaktat denna mångfaldiga kontroll ha felaktigheter kunnat uppmärksammas, vilket bäst visar, att detta, ehuru rutinarbete, är rätt så krävande. Att ett och annat fel uppstår är ingenting att förundra sig över, men då de uppträda i alltför stort antal, har allmänheten rätt att reagera.

Det vore felaktigt lasta häradsskrivarna för ovan påtalade minskad effektivitet i taxeringen. Det är ju helt naturligt, att då ordförandena ej längre hava skyldighet införa Orts- och familjeavdrag, de lätt förbise göra alla för Orts- och familjeavdragens rätta beräknande erforderliga anteckningar i de fall mantalslängden ej enbart kan läggas till grund därför, såsom t. ex. om att antalet hemmavarande barn ej stämmer med mantalslängden, vederbörande skall tillerkännas $\frac{1}{2}$ familjeavdrag eller beträffande avdrag för husföreståndarinna m. m.

Stommar tillhandahållas visserligen taxeringsnämnderna, men längdföring måste likväl ske, varmed liksom tidigare kronoombuden eller någon ledamot torde biträda, och enär det merarbete, utförandet av Orts- och familjeavdrag samt uträknandet av beskattningsbara belopp medföra, är synnerligen obetydligt, synes arbetet därmed lämpligast, liksom tidigare, böra åvila taxeringsnämndernas ordförande.

För det merarbete, som detta dock åsamkar, särskilt kontrollen av längderna, vilket minskar häradsskrivarnas i samma mån, synes viss del av de senare tillerkänd ersättning för det bestyret med längdföringen böra tillkomma ordförandena, t. ex. 3 öre pr skattskyldig.

Riksdagen beslöt även, att tiden för prövningsnämndernas arbete skulle utsträckas från 10 oktober under taxeringsåret till 30 juni därpå följande år. I syfte att påskynda ärendenas snara avgörande bestämmes visserligen i 97 § taxeringsförordningen, att de såvitt möjligt skola vara avgjorda före 10 oktober under taxeringsåret. De år, fastighetstaxering äger rum och landskamrerarna och taxeringsintendenterna på grund därav erhålla onormal arbetsbelastning, lär det dock icke kunna undvikas, att ett betydligt större antal mål och ärenden än som varit avsett kvarstå oavgjorda den 10 oktober. Man får även taga i beaktande, att reformen avsett att skapa möjlighet för taxeringstjänstemännen att ägna ärendena noggrannare behandling än tidigare och att tiden för besvärans anförande hos länsprövningsnämnd ändrats från 15 juli till 31 juli, varför man ej bör förvänta annat än att ett bety-

dande antal ej medhinnas före nämnda tidpunkt, såvitt ej totala antalet ärenden är särskilt lågt i förhållande till antalet taxeringstjänstemän. Förhållandena kunna även variera länen emellan av den anledningen, att antalet tjänstemän ej blivit väl avvägt med avseende å arbetstyngden. Skattskyldiga, som anfört besvär hos prövningsnämnden men ej fått sina besvär avgjorda före 10 oktober taxeringsåret, komma att få betala sina till 1:a uppbördsterminen förfallande kronoutskylder debiterade på grundval av taxeringsnämndernas beslut. Skattskyldig, som prövningsnämnden efter sagda tidpunkt medgiver nedsättning, erhåller restitution, och då, som ovan nämnts, antalet oavgjorda mål på grund av skilda förhållanden kunna bli betydande till antalet, måste ett sådant förfarande medföra ett avsevärt merarbete för de restituerande myndigheterna. En mera betydande omständighet är emellertid, att en hel del skattskyldiga blivit åsatta avsevärt högre taxeringar, än vad prövningsnämnderna sedermera komma till, och att de på grund av svag ekonomisk ställning ej förmå erlægga sina utskylder. Sådana skattskyldiga bli då restförda och måste så småningom erlægga indrivningsavgift åtminstone på de utskyldsbelopp, som bli debiterade enligt prövningsnämndens beslut. Att ordentliga skattebetalare bli upprörda över ett sådant system är icke ägnat att förvåna. Det synes därför rimligt, att de skattskyldiga, vars besvär ej avgjorts före 10 oktober, erhålla anstånd med skattens erläggande till dess vederbörande prövningsnämnd fattat beslut i ärendet. Tekniskt sett torde ett sådant förfarande böra föranleda mindre merarbete än det, som föranledes av nu gällande restitutionsförfarande. Enklast synes vara, att taxeringsintendenten underrättar vederbörande debiteringsförrättare, t. ex. senast 15 oktober, angående vilka skattskyldigas besvär, som ej avgjorts före den 10 i samma månad, och att debiteringsförrättarna överföra dessa i tillägglängd och att därå belöpande utskylder uppdebiteras i mån som prövningsnämnden avgör ärendena. Detta vad kronoskatten angår. Beträffande de kommunala debiteringsförrättarna torde det vara tillräckligt, om dessa erhålla uppgift om vid utgången av januari månad näst efter taxeringsåret ej avgjorda besvär.

Med anledning av vad som ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta, att löneuppgifter m. m. jämlikt 33 § taxeringsförordningen må avlämnas senast 15 februari under taxeringsåret;

att häradsskrivarna åvilande bestyr med längdföringen återföres till taxeringsnämndernas ordförande;

samt att skattskyldiga, vilka anfört besvär hos prövningsnämnd och vilkas besvär ej avgjorts före 10 oktober under beskattningsåret, erhålla anstånd med skattens utgörande till dess beslut fattats angående besvären.

Stockholm i januari 1945.

Uddo R. Jacobson.